

Vergaderjaar 2020–2021

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 850

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 april 2021

Hierbij bied ik u het verslag aan van de virtuele informele bijeenkomst met EU-Transportministers d.d. 30 maart 2021. De bijeenkomst stond in het teken van de modaliteit *spoor*. In de bijlage van deze brief is evenals het rapport over de eerste bevindingen van het International Rail Passenger Platform opgenomen.

Tevens bied ik u, mede namens de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, de kwartaalrapportage aan met de stand van zaken van de lopende onderhandelingen in de Europese Unie (EU). Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
S. van Veldhoven-van der Meer

I. Verslag informele bijeenkomst EU-transportministers d.d. 30 maart 2021

Het Voorzitterschap stelde dat met de officiële lancering van het Europees Jaar van het Spoor op 29 maart een goede start is gemaakt om het internationaal spoorvervoer, zowel voor goederen als passagiers, te bevorderen. Zowel het Voorzitterschap als een behoorlijk aantal lidstaten verwees naar deze lancering en verwelkomde de eerste bevindingen van het International Rail Passenger Platform (opgenomen als bijlage in deze brief)¹, waar Nederland op 29 maart een speech verzorgde². Een integraal rapport hierover zal voorafgaande de transportraad in juni aangeboden worden aan de Europese Ministers. De spoorsector heeft op 30 maart 2021 een verklaring uitgebracht³, waarin het de bevindingen van het International Rail Passenger Platform verwelkomt.

De discussie tijdens de informele bijeenkomst spitste zich met name toe op het belang van het spoorvervoer en de bijdrage hiervan aan het behalen van de Europese klimaatdoelstellingen. Nederland onderstreepte hierbij de urgentie van de modal shift van weg naar spoor en gaf aan dat er nog veel werk verzet moet worden om deze shift te bewerkstelligen. Dit werd onderkend door de voorzitter van de transportcommissie van het Europees Parlement, de Eurocommissaris van Transport en lidstaten. De vertegenwoordiger van het parlement en de lidstaten riepen de Commissie op de modal shift te versnellen en meer te investeren in de vergroening en het verhogen van de aantrekkelijkheid van de spoorsector. In het kader hiervan kon ook het Franse initiatief, waarin wordt gepleit voor het inzetten op ondersteuning van spoorgoederenoperators ten behoeve van de modal shift, op veel steun rekenen, waaronder van Nederland.

Tevens benadrukte Nederland het belang van digitalisering en het beter toegankelijk maken van het treinticketsysteem in het behalen van de Europese klimaatdoelstellingen. Nederland gaf hierbij aan dat het kopen van een treinticket voor langeafstandsreizen relatief gesproken nog vaak te lastig is. Deze boodschap weerklonk bij de lidstaten. In het verlengde hiervan gaf een aantal lidstaten aan om, in aanloop naar de Transportraad in juni 2021, een ministerieel overleg te organiseren om te praten over de wijze waarop de gelden uit het Europees herstellfonds ingezet kunnen worden om de groei van de spoorsector te bewerkstelligen. Voorts sprak Nederland, samen met een behoorlijk aantal lidstaten, steun uit voor het Duitse initiatief Trans Europe Express (TEE) 2.0 en riep de Commissie op in te zetten op een hoogwaardig internationaal netwerk van treinverbindingen in Europa (specifiek hoofdstadconnecties). Hierbij onderstreepte het Voorzitterschap dat er investeringen in hogesnelheids- en nachttreinen nodig zijn. In dit kader viel het ook op dat menige lidstaat sprak over het competitief maken van de spoorsector, waarbij niet enkel werd bedoeld op het liberaliseren van de spoorwegsector, maar met name het verwijderen van korte afstandsvluchten en het belasten van kerosine.

Het Voorzitterschap en de Commissie verwelkomden de input van de lidstaten en gaven aan dit mee te zullen nemen in de voorbereiding van de Raadsconclusies over het verbeteren van het internationaal spoorvervoer en het Actieplan Treinreizigers (resp. in het tweede en derde kwartaal van 2021).

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/03/29/meer-en-betere-europese-treinverbindingen-doel-van-european-year-of-rail>

³ https://www.cer.be/sites/default/files/publication/21-03-30_Sector%20Statement%20on%20International%20Rail%20Passenger%20Services.pdf

II. Kwartaalrapportage maart 2021 lopende onderhandelingen over transport- en milieudossiers in EU-verband

Transportdossiers

Titel	Document nummer COM	Korte beschrijving	Stand van zaken ¹
Wijziging Eurovignet-richtlijn (Kamerstuk 34 734, nr. 9)	(2017) 275 (2017) 276	De voorstellen zien toe op de regels voor wegbeprijzing voor zware bedrijfsvoertuigen vanaf 3,5 ton en herzien de regels voor het heffen van gebruiksrechten (vignetten) of tol (afstand gebaseerde heffing).	Formeel afgerond in COREPER op 18 december 2020. Het Portugees Voorzitterschap heeft de onderhandelingen met het Europees Parlement gestart op 21 januari 2021
Voorstel gebruik van gehuurde voertuigen voor goederenvervoer (Kamerstuk 34 734, nr. 6)	(2017) 282	Aanpassing van Richtlijn 2006/1/EG betreffende het gebruik van gehuurde voertuigen zonder bestuurder voor het vervoer van goederen over de weg. Voorgesteld wordt om de beperking van het gebruik van gehuurde voertuigen door eigen vervoerders te schrappen. Daarnaast om het gebruik van een voertuig dat is gehuurd in een andere lidstaat toe te staan voor ten minste vier maanden.	Besproken tijdens de Transportraad van juni 2019. In juni 2020 niet gelukt een akkoord te bereiken in COREPER. Portugees Voorzitterschap streeft naar akkoord in Transportraad juni 2021.
Rechten en verplichtingen van reizigers in het treinverkeer (herschikking) (Kamerstuk 22 112, nr. 2419)	(2017) 548	Het voorstel is gericht op het versterken van de passagiersrechten d.m.v. het afschaffen van vrijstellingen en uitgebreider informatiebepalingen.	Onderhandelingen zijn afgerond. NL staat positief tegenover de uitkomst. Akkoord bereikt in eerste lezing. Definitieve tekst moet nog worden vastgesteld door het EP.
Wijziging verordening markttoegang busvervoer (Kamerstuk 22 112, nr. 2444)	(2017) 647	Het voorstel versterkt de bestaande verordening voor langeafstandsvervoer ter bevordering van het langeafstands-busvervoer als concurrerende en duurzame mobiliteitsvorm.	Nog niet besproken in Raadskader.
Verordening voor de realisatie van een financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen, de Connecting Europe Facility (CEF) (Kamerstuk 22 112, nr. 2644)	(2018) 438	Commissievoorstel voor het meerjarig financieel kader waarin een bedrag van 42,265 miljard Euro is opgenomen voor de CEF-pijlers transport-civiel, energie, telecommunicatie en transport-militair. De budgetten worden gebruikt voor de ontwikkeling van de trans-Europese netwerken.	<i>Common understanding</i> (EP-Raad-Commissie) bereikt. Voorlopig akkoord bereikt tijdens triloog op 11 maart 2021. Portugees voorzitterschap streeft naar akkoord voor zomer 2021.

Titel	Document nummer COM	Korte beschrijving	Stand van zaken¹
Herziening passagiersrechten luchtvaart (Kamerstuk 22 112, nr. 1604)	(2013) 130	Voorstel voor verduidelijking en uniformering van de regels voor passagiersbescherming in de Europese luchtvaart.	Besproken onder Kroatisch voorzitterschap (1 ^e helft 2020) na vijf jaar stilstand. Door het Duits voorzitterschap (2 ^e helft 2020) vooruitgeschoven naar eerste helft 2021. Portugees Voorzitterschap heeft aangegeven dit dossier niet op te zullen pakken. Nog geen duidelijkheid of de Slovenen dat wel zullen doen.
Geamendeerd voorstel voor herziening gemeenschappelijk Europees luchtruim (SES 2+) (Kamerstuk 22 112, nr. 2987)	(2020) 577 (2020) 579	Herziening van voorstel COM (2013) 409. Het initiële voorstel dateert uit 2015. Doel is om het Europese luchtruim te stroomlijnen.	Inhoudelijke discussies onder Portugees Voorzitterschap. De Portugezen mikken op een algemene oriëntatie tijdens de Transportraad in juni.
Wijziging van Richtlijn (EU) 2017/2397 wat betreft de overgangsmatregelen voor de erkenning van certificaten (binnenvaart) van derde landen (Kamerstuk 22 112, nr. 3076)	(2021)71	Commissie pleit voor een wijziging van de richtlijn, omdat deze onvoldoende voorziet in een overgangsmatregel voor certificaten van derde landen, die nu door de lidstaten worden erkend. Met deze wijziging mogen lidstaten voor hun grondgebied documenten van derde landen blijven erkennen die vóór 18 januari 2023 zijn afgegeven op basis van nationale eisen, ook als deze afwijken van de richtlijn.	Voorstel in februari 2021 gepubliceerd. Bevindt zich nu in de eerste lezing.

¹ Indien een voorstel besproken is in de Transportraad, is in het betreffende verslag van de Raad een uitgebreidere beschrijving van de discussie opgenomen.

Milieudossiers

Titel	Document nummer COM	Korte beschrijving	Stand van zaken¹
LIFE-verordening 2021–2027 (Kamerstuk 22 112, nr. 2645)	(2018) 385	De Commissie doet met deze verordening een voorstel voor het (financiële) kader van het nieuwe LIFE-programma 2021–2027. Het LIFE-programma is het enige EU-fonds dat zich uitsluitend op milieu- en klimaatdoelstellingen richt.	De nieuwe LIFE-verordening is gepubliceerd in het Publicatieblad van de Unie.
Herziening monitoring, registratie en verificatie van broeikasgas emissies maritiem vervoer (MRV)	(2019) 38	Hiermee wordt verordening 2015/757 gewijzigd om op gepaste wijze rekening te houden met het wereldwijde systeem van de IMO voor de verzameling van gegevens inzake stookolieverbruik door schepen.	Mandaat verleend door COREPER in oktober 2019, triloog nog niet gestart.

Titel	Document nummer COM	Korte beschrijving	Stand van zaken ¹
Verordening voor typegoedkeuring van voertuigen (Euro 5 en 6) (Kamerstuk 22 112, nr. 2817)	(2019) 208	N.a.v. de Hofuitspraak uit februari 2019 dient dit voorstel (om de conformiteitsfactoren voor het meten van voertuigemissies in werkelijke rijomstandigheden) opnieuw vastgesteld te worden, ditmaal via de gewone wetgevingsprocedure.	Mandaat verleend door COREPER in december 2019, nu in triloog. Dossier wordt opgepakt door het Portugees Voorzitterschap.
Herziening Aarhus-verordening (Kamerstuk 22 112, nr. 2985)	(2020) 642	De Commissie heeft voorgesteld om verordening 1367/2006 te herzien, inzake de toepassing van het Verdrag van Aarhus. Dit verdrag betreft de toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden op de communautaire instellingen en organen.	Op 17 december 2020 heeft de Milieuraad een algemene oriëntatie bereikt. Onderhandelingen met het EP zijn nog niet begonnen.
Besluit 8 ^e milieuactieprogramma (Kamerstuk 22 112, nr. 2983)		Hiermee wordt het 8e milieuactieprogramma voor de komende 10 jaar vastgesteld, welke zal ingaan in 2021 en de basis zal zijn voor beleidsontwikkelingen op het gebied van milieu.	COREPER heeft op 17 maart 2021 mandaat verleend voor onderhandelingen met het EP. Het aangepaste programma stond op verzoek van de Europese Commissie als AOB-punt op de agenda van de informele VTC van 18 maart 2021.
EU Klimaatadaptatie-Strategie (Kamerstuk 22 112, nr. 3075)	(2021) 82	Strategie is gericht op het versterken van het aanpassingsvermogen van de EU en het minimaliseren van de kwetsbaarheid voor de gevolgen van klimaatverandering.	Besproken tijdens informele VTC op 18 maart 2021. Tevens geagendeerd voor de informele Milieuraad op 23 april. Het Portugees Voorzitterschap streeft naar aanname conclusies tijdens de Milieuraad in juni 2021.
Batterijen-Verordening (Kamerstuk 22 112, nr. 3041)	(2020) 798	Voorstel ziet toe op de realisatie van geharmoniseerde producteiselen voor batterijen, het opzetten van een goed functionerende markt voor secundaire grondstoffen en de negatieve milieueffecten in de productie, gebruiks- en eindelevensfasen van batterijen reduceren.	Voorstel bevindt zich in de eerste lezing. Voorstel is besproken tijdens de informele VTC op 18 maart 2021.

Titel	Document nummer COM	Korte beschrijving	Stand van zaken ¹
Duurzame chemicaliën- strategie		Voorstel ziet toe op het beter beschermen van mens en milieu tegen schadelijke chemicaliën. Tegelijkertijd wil de Europese Commissie innovatie stimuleren om veilige en duurzame chemicaliën te ontwikkelen. Het voorstel is onderdeel van de nulvervuilings-ambitie.	Raadsconclusies aangenomen op 15 maart 2021.

¹ Indien een voorstel besproken is in de Milieuraad, is in het betreffende verslag van de Raad een uitgebreidere beschrijving van de discussie opgenomen.